

 HELSE BERGEN Haukeland universitetssjukehus	Politietterforskning i pasientlokaler
Kategori: Ledelse og styringssystem	Dato gyldig til: 04.10.2025
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Samhandling	Versjon: 1.05
Dok. eier: Marta Ebbing	Retningslinje
Dok. ansvarlig: []	Dok.id: D62387

Innhold

Innhold	1
Formål og avgrensing	1
Gjennomføring	2
Referanser	3
Endringer siden forrige versjon	3

Formål og avgrensing

Denne retningslinjen gjelder for helsepersonell, når politiet oppsøker sykehusets pasientlokaler. Retningslinjen beskriver hvordan helsepersonell skal opptre i slike situasjoner.

Denne retningslinjen gjelder ikke krav om utlevering av opplysninger, og ikke prøvetaking etter begjæring fra politiet. Dette er omtalt i egne dokumenter (se referansene):

- Utlevering av opplysninger når det foreligger samtykke
- Utlevering av opplysninger for å avverge alvorlig skade

Relevante bestemmelser i [helsepersonelloven](#) (hpl)

[Hpl § 21:](#) Hovedregel om taushetsplikt

Helsepersonell skal hindre at andre får adgang eller kjennskap til opplysninger om folks legems- eller sykdomsforhold eller andre personlige forhold som de får vite om i egenskap av å være helsepersonell.

[Hpl § 22:](#) Samtykke til å gi informasjon

Taushetsplikt etter § 21 er ikke til hinder for at opplysninger gjøres kjent for den opplysningene direkte gjelder, eller for andre i den utstrekning den som har krav på taushet samtykker. Et forsikringselskap kan likevel ikke få adgang eller kjennskap til opplysninger som den opplysningene direkte gjelder, kan nektes innsyn i etter pasient- og brukerrettighetsloven § 5-1 annet ledd.

For personer under 16 år gjelder reglene i pasient- og brukerrettighetsloven § 4-4 tilsvarende for samtykke etter første ledd.

For personer over 16 år som ikke er i stand til å vurdere spørsmålet om samtykke av grunner som nevnt i pasient- og brukerrettighetsloven § 3-3 annet ledd, kan nærmeste pårørende gi samtykke etter første ledd.

[Hpl § 23:](#) Begrensninger i taushetsplikten

Taushetsplikt etter § 21 er ikke til hinder for:

1. at opplysninger gis den som fra før er kjent med opplysningene,
2. at opplysninger gis når ingen berettiget interesse tilsier hemmelighold,
3. at opplysninger gis videre når behovet for beskyttelse må anses ivaretatt ved at individualiserende kjennetegn er utelatt,

4. at opplysninger gis videre når tungtveiende private eller offentlige interesser gjør det rettmessig å gi opplysningene videre,
5. at opplysninger gis videre når helsepersonell gjennom sin yrkesutøvelse har grunn til å tro at dyr blir utsatt for slik mishandling eller alvorlig svikt vedrørende miljø, tilsyn og stell at det anses rettmessig å gi opplysningene videre til Mattilsynet eller politiet eller
6. at opplysningene gis videre etter regler fastsatt i lov eller i medhold av lov når det er uttrykkelig fastsatt eller klart forutsatt at taushetsplikt ikke skal gjelde.

[Hpl § 31:](#) Opplysninger til nødetater

Helsepersonell har plikt til å varsle og gi opplysninger til politiet dersom det er nødvendig for å avverge alvorlig skade på person eller eiendom.

Gjennomføring

1. Det er (fungerende) leder i den berørte enheten som skal stå for kontakten med politiet, motta informasjon og treffe eventuelle beslutninger på vegne av foretaket.
2. Når politiet vil foreta avhør:
 - Behandlingsansvarlig lege må vurdere om det er forsvarlig at pasienten avhøres av politiet. Politiet skal normalt ta hensyn til pasientens tilstand, for eksempel ved å utsette avhør.
 - Behandlingsansvarlig lege eller samarbeidende helsepersonell må spørre pasient om vedkommende ønsker å snakke med politiet (samtykke). Hvis ikke pasienten ikke ønsker å snakke med politiet, må helsepersonell gi politiet beskjed om dette.
 - Dersom politiet ønsker å samtale eller avhøre helsepersonell som er fritatt fra taushetsplikt umiddelbart, må det vurderes om det er forsvarlig for driften at dette gjøres.
 - Dersom politiet opplyser om at det er nødvendig å snakke med pasient og/eller helsepersonell for å kunne avverge alvorlig skade på (annen) person eller eiendom, legges det til rette for at dette kan gjøres umiddelbart.
3. Politiet kan foreta ransaking og eventuelt beslag:
 - dersom politiet har med skriftlig beslutning fra påtalemyndigheten eller retten;
 - dersom politiet opplyser at de har rett til å gjennomføre slike undersøkelser, fordi de forfølger mistenkte på "ferske spor" (det vil si at politiet ankommer sykehuset like etter den antatte gjerningspersonen). Polititjenestemann kan også beslutte ransaking der det er fare for bevisforspillelse.
4. Politiet kan *ikke* ta beslag i pasientjournal eller pasientjournalopplysninger uten samtykke fra pasienten.
5. Helsepersonell skal sørge for at andre pasienter ivaretas. Dersom barn er direkte berørt som pårørende, eller er til stede som pasienter, skal de ivaretas særskilt.
6. Relevante opplysninger fra hendelsen dokumenteres i pasientens journal. Ved behov rapporteres hendelsen i eget notat til nærmeste leder.

Referanser

Interne referanser

[1.4.2.3-02](#)

[Utlevering av opplysninger til politi når det foreligger samtykke fra pasient](#)

[1.4.2.3-03](#)

[Utlevering av opplysninger til politi eller andre](#)

Eksterne referanser

Endringer siden forrige versjon

Dette er første versjon.